

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Ο ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Κατ' ἀφηγησιν τοῦ συντρέφου τοῦ ἠρωικοῦ κλέφτη, Φραγγίστα)

Σ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

ΩΠΑΞΕ λίγο, σφουγγίσει τὸν ἰδρώτα ἀπ' τὸ χλωμὸ μέτωπό του καὶ ἀναστέναζε θάρσει:

— Ἄς εἶνε... Ἄς γίνῃ ὅπως θέλει ὁ Θεός!
— Ὅλα τώρα σάπαιναν.

Κάτι θαρὺ τοὺς πιέζε τὶς καρδιές. Ἦταν ἓνα θάρος μολυβένιο, μιά μαύρη θλίψη ποὺ καθίσει πάνω τῆς καρδιές τους.

Στὸ μεταδὶ αὐτὸ εἶχε προβάλει ὁ ἥλιος. Πρόβαλε γελαστός, γεμάτος δόξα, κροτιζοντας τὸ ἀναλυτὸ χρυσάφι του στὶς ψηλές ραχοῦλες...

Τὰ πουλιὰ γύρω χαλοῦσαν τὸν κόσμο μὲ τὶς δυνατές, πρόσχαρες κραυγές τους.

Ἦταν ἓνα πανηγύρι, ἓνα γιορταίσι τῆς φύσεως, τῆς ἀτάραχης γιὰ τὶς δυστυχίες καὶ τὶς συμφορές τῶν ἀνθρώπων...

Ἄξαφια, ὕπνοτα τριήμερα ἀκούστηκαν ἀπ' ἔξω, γύρω ἀπ' τὴ σπηλιά. Τὰ κλαδιά τῶν θάμνων βρούσαν, πέτρες κυλοῦσαν στὴν κληρονομία.

Ὁ Κατσαντώνης, ποὺ παρ' ὅλη του τὴν ἀρρώστεια εἶχε τ' αὐτιά του στηλωμένα σὲ κάθε ὕπνοτο θόρυβο, ἀνασηκώθηκε ξαφνισμένος.

Ὁ ἀδελφός του, ὁ Χαισιώτης, τράβηξε τὴν κομποῦρα του. Τὰ πέντε ἔμπιστα παλληκάρια τοῦ ἄρρωστο κλέφτη κἀνε τὸ ἴδιο.

— Μὰς πρῶδωσαν! μωρμούρισε ὁ Κατσαντώνης.

— Τὸν εἶχαν ζώσει τὰ φείδια τῆς πιὸ μαύρης ὕποψιας. Τὰ μάτια του ἀσπράφταν. Τὸ πρόσωπό του, τὸ πληγισμένον ἀπ' τὴν ἀτιμὴ, τὴ βασιανιστικὴ ἀρρώστεια, εἶχε σκοτεινιάσει.

— Μὰς πρῶδωσαν τὰ σκυλιά! ξαναμουρμούρισε:

— Κανένα ἀγρίμι θὰ πρόγικε κατὰ δῶθε καὶ θὰ διάθηκε ἀνάμεσα στὰ κλαρικά, εἶπε σιγὰ ὁ Χαισιώτης, προσπαθώντας νὰ δώσει κουράγιο στὸν ἄρρωστο, μὰ καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του.

Κι' ἀμέσως οὐρῆκε ὡς τὸ ἀνοιγμα τῆς σπηλιάς, μὲ τὴν κομποῦρα στὸ χέρι. Ἀνασηκώθηκε λίγο γιὰ νὰ κυττάξῃ ἔξω. Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, ἓνα θουπὸ ἀντήχησε γύρω τῆς σπηλιάς, ἓνας σάλαγος, ἓνα κακό. Τετρακόσα στόματα χολύγισαν ἔλμαζο, ἄγρια, λυσοσμένα:

— Κάτω τ' ἄρματα, ὄρε Κατσαντώνη!

Βοῦξαν γύρω τὰ θουνά, ἀντιλάλησαν ἢ γαρῳδες, ἢ πρὸς ἄγριες κραυγές. Ἦσαν οἱ Ἀρβανίτες πού φώναζαν. Ἦταν τ' ἄσκρι τοῦ Ἁγίου Μουχουρτάρη ποὺχε σπῆθῃ ἀνὰ φείδι, ὕπουλο καὶ φαρμακερὸ, ἀνάμεσα στὰ χαμόκλαρα κ' εἶχε περικυκλώσει τὴ σπηλιά.

— Κάτω τ' ἄρματα, ὄρε Κατσαντώνη!

Ἄρρωστος ὁ τρομερὸς κλέφτης. Ἐξαντλημένος, λυωμένος ἀπ' τὴ θλογιά, θέλων νὰ τιναχθῇ καὶ ν' ἀρπάξῃ τὰ τιμημένα του τ' ἄρματα. Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του. Λύγισε καὶ σωριάστηκε πάλι κάτω. Ἡ ἀρρώστεια ἢ κακιὰ εἶχε ρημάξει τὸν ἀτρόμητο πολεμιστή.

Ἀπελπισμένος τότε, καταλαβαίνοντας καλὰ πὺς δὲν ὕπρηξε ἐλπίδα σωτηρίας, γύρισε στὸ Χαισιώτη καὶ τοῦ εἶπε:

— Σκότωσέ με, ὄρε Χαισιώτη! Πάρε μου τὸ κεφάλι, ἀδελφέ μου!... Μὴ μ' ἀφήσης νὰ πέσω ζωντανὸς στοὺς σκύλους.

Μὰ ὁ Χαισιώτης δὲν εἶχε τὸ κουράγιο, δὲν ἤθελε νὰ σκοτώσῃ τὸν ἀγαπημένο τὸν ἀδελφό. Ἐγενεθε στὰ πέντε παλληκάρια τῆς συντροφιάς τους νὰ εἶν' ἔτοιμα, κι' ἀμέσως ὕστερα ἄρπαξε τὸν Κατσαντώνη στὸν ἴμο καὶ θύγηκε ἔξω ἀπ' τὴ σπηλιά.

Οἱ Ἀρβανίτες ποὺ εἶχαν πιάσει τὰ

μυρῖα γύρω στὴ σπηλιά, δὲν τολμοῦσαν νὰ πλησιάσουν. Ἦξεραν τί ἀξίζει ὁ Κατσαντώνης καὶ τὸν τρέμανε καὶ ἄρρωστον ἀκόμα.

Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶδνε τὴν ἐλπίδα στὸ Χαισιώτη, ὅτι θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ σῶσῃ τὸν ἀδελφό του, ὑποχωρώντας καὶ πολεμώντας ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.

Τὰ πέντε παλληκάρια τοῦ Κατσαντώνη ἀκολοῦθησαν τὸ Χαισιώτη. Μὰ οἱ Ἀρβανίτες τοὺς εἶδαν νὰ φεύγουν καὶ ν' ἀνηφορίζουν στὸ θουνο, ἀνάμεσα στοὺς θράγους καὶ τοὺς ριχτήκαν ὀπίσσω.

Ἄρχισε τότε ἓνα ἄγριο κυνηγητὸ, μιά φευγοῦλα ἀπελπισμένη. Τετρακόσιοι Ἀρβανίτες εἶχαν ριχθῆ ἀπὸ παντοῦ ἐναντίον τοῦ Χαισιώτη καὶ τῶν πέντε παλληκάριων τοῦ Κατσαντώνη. Τετρακόσιοι δοκιμασμένοι πολεμιστὰ ἐναντίον πέντε γενναίων παλληκάριων καὶ τοῦ Χαισιώτη, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ φορτωμένος τὸν ἄρρωστο ἀδελφό του, πολεμοῦσε μὲ πείσμα.

Μὰ δὲν μποροῦσε, ἀλλοίμονο, νὰ γίνῃ τίποτα. Μονάχα ἐνθουσιασθῆναι θὰ ἴταν δυνατόν νὰ σῶσῃ τοὺς κλέφτες. Οἱ Ἀρβανίτες τοὺς εἶχαν ζώσει πειὰ ἀπὸ παντοῦ καὶ τοὺς πυροβολοῦσαν διερκοῦς.

Ὁ Χαισιώτης εἶχε κουραστῆ. Ἀνάσαινε θαρεῖα, ὁ ἰδρώτας ἔτρενε ποταμί ἀπὸ πάνω του.

— Ρίξε τ' ἄρματα, ὄρε! τοῦ φώναζαν οἱ Ἀρβανίτες.

— Σκότωσέ με! ἀναστέναζε ὁ Κατσαντώνης. Σκότωσέ με, ἀδελφέ μου καὶ πάρε μου τὸ κεφάλι!... Μόνος σου θὰ μπορέσης νὰ ἐξεύγης...

Μὰ ὁ Χαισιώτης δὲν ἤθελε οὔτε νὰ τὸ σκεφθῆ ἓνα τέτοιο πράμα. Κι' ὅταν εἶδε πειὰ τὰ στενά, ὅταν ἀντίκρισε διὰ τὰ μονοπάτια γύρω πιασμένα, ἀκούμπησε μαζὶ ἀπὸ τὸν ἄρρωστο ἀδελφό του πίσω ἀπὸ ἓνα λιθάρι, ταμπουρώθηκε μὲ τοὺς πέντε συντρόφους του πίσω ἀπ' τοὺς κορμιὸς τῶν δέντρων, κι' ἄρχισε νὰ πολεμᾷ μὲ λύσσα.

Βροχὴ πέφτανε τὰ θόλια γύρω του. Σφύριζαν κατερὰ καὶ τίναζαν μακοῦα τίς φλοῦδες τῶν δέντρων, πληγώνοντας σιμάκοντὰ τοὺς κορμιὸς τῶν.

Ἦταν ἓνας ἀγῶνας ἄνισος.

Ἐξ γενναῖοι κλέφτες πολεμοῦσαν μὲ τετρακόσιους Ἀρβανίτες!...

Κι' ὁ μπλοκάς τῶν πολεμιστῶν τοῦ Ἁγίου Μουχουρτάρη ὄλο καὶ στένευε. στένευε γύρω στοὺς ἔξ αὐτοὺς σταυραετοὺς τῶν Ἀγράφων. Πυροβολοῦσαν οἱ Ἀρβανίτες καὶ φώναζαν κάθε τόσο:

— Ρίξε τ' ἄρματα, ὄρε Κατσαντώνη! Εἶσαι ζωσμένος γιὰ καλὰ. δὲν ἔχεις γλυτωμό!...

Στὶς κραυγὲς ἄπὸς ἃ Χαισιώτης ἀ-

Ὀλομόναχος πειὰ ὁ Χαισιώτης παντοῦσε ριχνοντας διαρκῶς μὲ τὸ καρποφύλλι του, ποῦχε ἀνοιμὲ στὰ χέρια του. Καταλάβαινε πὺς ἴταν χαμένος, μὰ δὲν ἤθελε νὰ παραδοθῆ. Τὰ παλληκάρια τὰ καλὰ δὲν παραδίνονταν. Ξερόσαν καὶ πεθαίνουν ἐλεύθερα, μὲ τὸ τουφέκι στὸ χέρι!

Μὰ τὸ μοιραῖο κοντοζύγωνε πειὰ. Ἐνας-ἓνας σωριάστηκαν κάτω οἱ πέντε συντρόφοι τοῦ Χαισιώτη, οἱ μπιστευμένοι φύλακες τοῦ Κατσαντώνη. Ἐπῆσαν ἀπὸν παλληκάρια, ἀπὸν πολεμοῦσαν μιά δολόκληρη ὥρα, ἀπὸν λιντάρια!...

Ὅσο ἀπίθανο κι' ἀπίστευτο κι' ἂν φαίνεται αὐτὸ, εἶν' ὡστόσο ἀληθινὸ. Μιά δολόκληρη ὥρα κρατοῦσαν ὁ ἀπόσταντος τοὺς Ἀρβανίτες οἱ πέντε κλέφτες μὲ τὸ Χαισιώτη. Μὰ ὅπως εἴπαμε, ἤθελε ἢ μαύρη καὶ θλιθερὴ στιγμή ποὺ ὁ Χαισιώτης ἔμεινε ὀλομόναχος. Οἱ πέντε σύντροφοι τοῦ σκοτώθηκαν. Κόκκινο ἀπὸ τίς σφαῖρες τῶν ἐχθρῶν, σωριάστηκαν γύρω στὸν καπετάνιο τους. Τί μποροῦσαν νὰ κάνουν παραπάνω; Ἐχυσαν ὄλο τους τὸ αἷμα, ἔδωσαν τὴ ζωὴ τους γιὰ κείνον, ποὺ τοὺς εἶχε δηγήσει σὲ τόσες μάχες, σὲ τόσους θρῆμῶδες!

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Κατσαντώνη

(Ἀκολουθεῖ)